

Sygn. akt I UK 181/15

POSTANOWIENIE

Dnia 22 marca 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec

w sprawie z odwołania J. K.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.
o prawo do emerytury,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 22 marca 2016 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonej od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 14 stycznia 2015 r., sygn. akt III AUa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w [...] wyrokiem z dnia 14 stycznia 2015 r. oddalił apelację J. K. od wyroku Sądu Okręgowego w R. z dnia 6 lutego 2013 r., którym oddalono odwołanie wnioskodawczynie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R. z dnia 3 sierpnia 2012 r. odmawiającej prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu pracy w szczególnych warunkach.

W skardze kasacyjnej wnioskodawczynie zarzuciła naruszenie prawa materialnego przez błędną wykładnię art. 184 ust. 1 w związku z art. 32 ust. 1a i 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z funduszu ubezpieczeń społecznych (dalej jako ustawa emerytalna) i § 4 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze (dalej jako rozporządzenie), przez błędne przyjęcie, że ubezpieczona nie spełniła warunków

do przyznania jej uprawnień emerytalnych i ustalenie, że nie posiada ona wykazanego co najmniej 15-letniego okresu pracy wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, a wymienionej w wykazie A, a to przez ustalenie, że art. 32 ust. 1a powołanej ustawy nie pozwala na przyjęcie, że okres korzystania z urlopu wychowawczego może zostać zaliczony jako okres pracy w warunkach szczególnych.

Wskazując na powyższy zarzut skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi drugiej instancji.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uzasadniono potrzebą wykładni wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów art. 184 ust. 1 w związku z art. 32 ust. 1a i 4 ustawy emerytalnej i § 4 ust. 1 rozporządzenia oraz w związku z art. 29 ustawy emerytalnej celem wyjaśnienia, czy prawo do wcześniejszej emerytury winno też przysługiwać w oparciu o podstawę z art. 184 dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r. a przed dniem 1 stycznia 1969 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Przepis art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaga, aby wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania stanowił odrębny element pisma niezależny od przytoczenia podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia (art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c.). Uzasadnienie wniosku natomiast powinno nawiązywać do przesłanek przyjęcia skargi do rozpoznania określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: 1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, 2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, 3) zachodzi nieważność postępowania lub 4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Spełnienie wymagania z art. 398⁴ § 2 k.p.c. powinno zatem przybrać formę wyodrębnionego wyводу prawnego, w którym skarżący wskaże, jakie występujące w sprawie okoliczności pozwalają na uwzględnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jednocześnie uzasadni, dlaczego odpowiadają one ustawowemu katalogowi przesłanek.

W judykaturze Sądu Najwyższego przyjmuje się, że odwołanie się do przesłanki potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów wymaga wykazania, że określony przepis prawa, mimo że budzi poważne wątpliwości (ze wskazaniem, na czym te poważne wątpliwości polegają), nie doczekał się wykładni, bądź że jego niejednolita wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie sądów, które należy przytoczyć (por. postanowienia z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002 nr 12, poz. 151 i z dnia 15 października 2002 r., II CZ 102/02, niepublikowane). Podkreśla się, że nie istnieje potrzeba wykładni przepisów prawa, jeżeli Sąd Najwyższy wyraził swój pogląd we wcześniejszym orzecznictwie, a nie zachodzą okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu. Ponadto rozstrzygnięcie wątpliwości interpretacyjnych nie może się sprowadzać do odpowiedzi na zarzuty skarżącego skierowane pod adresem zaskarżonego orzeczenia ani też do odpowiedzi na wątpliwości skarżącego, które można wyjaśnić za pomocą obowiązujących reguł wykładni bądź w drodze prostego zastosowania przepisów (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego dnia 16 stycznia 2003 r., I PK 230/02, OSNP-wkładka 2003 nr 13, poz. 5).

Skarżąca nie odnosi się do tak rozumianej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania już tylko dlatego, że - poprzestając na niejasnym sformułowaniu wątpliwości - nie przeprowadza żadnego wywodu jurydycznego dla wykazania, że wątpliwość ta faktycznie istnieje i wymaga zaangażowania Sądu Najwyższego. W tym zakresie skarżąca powołuje się na występującą w orzecznictwie Sądu Najwyższego rozbieżność w wykładni przywołanych przez nią przepisów, wskazując z jednej strony na wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 września 2014 r., I UK 6/14 (LEX nr 1511194) oraz z drugiej strony - na uchwałę składu siedmiu sędziów tego Sądu z dnia 18 maja 2011 r., I UZP 1/11 (OSNP 2012 nr 1-2, poz. 14). Tymczasem oba judykaty odnoszą się do zupełnie innych kwestii. W pierwszym z nich zajęto stanowisko, że brak jest podstaw do zaliczenia okresu urlopu wychowawczego do okresu pracy w szczególnych warunkach, przez którą rozumieć należy jej faktyczne wykonywanie (por. także szeroko powołane tam wcześniejsze orzecznictwo). W uchwale rozstrzygnięto z kolei, że okresy urlopu wychowawczego wykorzystywanego przed dniem 1 stycznia 1999 r. stanowią

okresy podlegania pracowniczemu ubezpieczeniu społecznemu w rozumieniu art. 29 ust. 3 ustawy emerytalnej. Stanowisko to odnosi się zatem do warunków nabycia prawa do wcześniejszej emerytury, o której mowa w art. 29 ustawy emerytalnej (do ogólnego stażu ubezpieczeniowego z tytułu pozostawania w stosunku pracy), a nie do okresów wykonywania pracy w szczególnych warunkach (szczególnego stażu ubezpieczeniowego), co wyjaśniono już w powołanym przez skarżącą wyroku z dnia 4 września 2014 r., I UK 6/14.

Z tych względów na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

[l.n]